

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Iskanje: do 9 peti vrst 1 D, od 10—15 peti vrst 1 D 50 p, večji inserti
 peti vrsta 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, prekladi peti vrsta 3 D;
 poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.
 Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Insertni davek posebej.
 Vpraskanje glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova
 ulica št. 3, pritrjeno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 3, I. nadstropje
 Telefon št. 304.

Dopolne sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
 Receptiv se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji navadno dni 75 par, nedelje 1 D
 v inozemstvu navadno dni 1 D, nedelje 1-25 D
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	D 120—	celoletno	D 216—
polletno	60—	polletno	108—
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—
1	10—	1	18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

—nik:

Beseda o draginji.

Naši ministri si belijo iznova glave, kako bi bilo od pomoči neznanim razmeram, ki jih povzročajo vedno naraščajoča draginja, oziroma kako bi se dalo zaježiti pri nas že v blaznost segajoče dviganje cen vsakdanjih potrebščin. To vprašanje je bilo že mnogokrat na dnevnem redu, storjeni so bili v tem pogledu že razni sklepi in izdani marsikateri ukrepi — doslej vsi brez vsakega vidnega uspeha. To je tudi vzrok, da so mnogi napram najnovejši tozadnji akciji naše vlade veliki skeptiki, da, ni jih malo, ki smatrajo, da ni vse to nič drugega nego varanje javnosti, osebno uradništva in da je v tesni zvezi z uveljavljanjem nove uradniške službene pragmatike. Draginja ne bo več torej ...

Jaz se nočem pridružiti temu razmišljanju, dasi premnože žalostne izkušnje zadnjih časov človeka nikakor ne bodirjo k prevetiku zaupanja. Nočem se spuščati v taka sumničenja, ker stvar je pretesna in tako kočljiva, da bi bil naravnost zločin, ako bi se hotelo vprijeti v tem pogledu kako komedijo. Draginja je sestra gladi, a lakota je ena izmed največjih sovražnic javnega reda in država, ki ne zna obvarovati celih okrajev ali celih slojev svojih državljanov pred lakoto, se nahaja nedvomno v opasnem položaju. Vsega tega se naši državni prav gotovo zavedajo in krivično in neumestno bi bilo izreči sodbo, dokler ne vemo, kaj vse se namerava ukreniti in kako se hoče lotiti naša vlada zla, ki gloje skoro da že na temeljih našega državnega obstanka.

Doslej je o tem res da le malo prodrlo v javnost. Govori se nekaj o prepovedi izvoza raznih živil, oziroma o povišanju tarifov na njih izvoz. To bi bilo gotovo nekaj, vsaj po mnenju lajkov, ki katerim se prištevajo tudi pisec teh vrst v takih vprašanjih. Toda ali naj bo to vse? Dvo-

mim, da bi se dale razmere na ta način trajno sanirati, ako se ne zgodi tudi še nekaj več, ker bodo tiste bistroumne glave, ki jim je draginja ljuba, gotovo prav kmalu izsledile sredstvo, s katerim jim bo mogoče proti sebi naperjene odredbe paralizirati. Stvar ni lahka. Kakor vsak boj se mora tudi boj zoper draginjo voditi po vseh pravih dobre strategije. Treba je, da se vsak korak, predno se stori, glede mogočih posledic vsestransko premotri in že naprej pripravi vse, da se eventualne protipoteze veržnikov takoj ne samo zasledijo, temveč tudi učinkovito zavrnejo.

Dalje pa se ne sme tudi prezreti, da ni samo en vzrok za draginjo, temveč da jih je sto in da ni dovolj, ako se lotimo boja zoper draginjo samo na eni točki, ampak da je potrebno, zatreji vse, karkoli poskušamo neopravičeno dviganje cen. Če se kaka stvar od danes na jutri podraži, treba se vprašati, od kod prihaja to, treba skušati, da se dožene, kje je oni povod za to, da se je cena dvignila, pa seveda tudi, v koliko je izprememba v ceni upravičena in primerna. Pred kratkim n. pr. so peki podražili kruh baje pri gotovih pekovski izdelkih kar za 100% ter prav znatno zvišali tudi takso za peko kruha. Utemeljevali so to s trditvijo, da se je podražila pšenica, oz. moka in da so zahtevali pekovski pomočniki 40%ni povišek svojih mezd. Koliko vprašanje se človeku pri tem nehoti vsiljuje! Prvič, ima li mar pek zanj, da mora imeti vedno in vedno enak dobiček? Peki so dobro situirani ljudje, ki bi nač laško prenašali nekaj časa majhen prikradek pri svojem dobičku! Kaj naj poreče potem uradnik in duševni delavec sploh, ki se mu življenske razmere slabšajo od dne do dne. Na mora čakati in trpeti ... Nekoliko rizika je pri vsakem podjetju in za-

časno poslabšanje konjunktura upravičuje tem manj takojšnjo reagiranje, ker skušnja uči, da reagiranje vedno izostane, ako so se konjunktura izboljšale. Saj vidimo to baš sedaj pri mesarjih! Cena goveji živini je padla na polovico, mesarji pa sekajo meso po istih cenah prej kot slej. Pa da se vrnemo k pekomo! Pšenica, oziroma moka se je podražila! Kaj bi morala storiti priča take trditve poklicana oblast? Uvesti bi morala nemudoma natančne in zanesljive poizvedbe, če je temu res tako. In ako se pokaže, da trditve odgovarja resnici, potem bi se oblast ne smela zadovoljiti že s tem dejstvom samim, temveč morala bi poizvedovati še po vzrokih, zakaj se je pšenica ali moka podražila in če je podražitev v okolnostih utemeljena. Vsa ta poizvedovanja bi se morala vršiti z največjo naglostjo in seveda tudi resnostjo. Oziroma bi oblast pri tem ne smela pozabiti! Prepričan sem, da bi taka poizvedovanja spravila čisto marsikaj na dan, kar bi vzbujalo strmenje! — In pomočniki so zahtevali povišanje mezd! Nisem eden izmed tistih, ki bi želeli, da se delavec zopet zasužnji in da se mu prepovedo sredstva za izboljšanje svojega gnetnega položaja. Toda vsaka stvar ima svoje meje. Delavec naj stavka, če je po razmerah res v to prisiljen, nikakor pa bi ne smelo biti dopustno, da stavka, kadar se mu pač ljubi, ali kadar misli, da bo kar največ lahko izvil za se. Tak moment so si bili zbrali brivski pomočniki, ki so tik pred vsesokolskim zletom zagrozili s stavko. Ker so čutili sami, kako malo lepo je njih početje, so sicer izjavili, da bodo med zletom po prenočitvi zastoni brili, toda take izjave ne imponirajo nobenemu pametnemu človeku, ker ve vsakdo, kaj tiči za njimi. Ako so imeli brivski pomočniki res kaj vzroka za stavko, bi bili ravnanje vsekakor mnogo lepše, ako bi bili izjavili svojim gospodarjem: »V slavnostnih dneh, ko se vam nudi toliko zaslužka, še ne prenehamo z delom, pač pa precej po tem!« —

Stavke brez stvarnih razlogov bi morale biti strogo zabranjene. Posebna razsodišča naj bi obstojala za take stvari. S primernimi zakonskimi predpisi in pravih postopanjem bi se nedvomno dali preprečiti taki nezdruvi in občestvu škodljivi pojavi. Tembolji, ker stavke delavstvu še nikdar niso prinesle traja onega, kar so se od njih obetali. Za par tednov morda so si izboljšali svoj gnetni položaj, potem pa so bili zopet pri starem. Kajti z draginjo je, kakor če vržeš kamen v vodo — kolobarji se širijo bolj in bolj, dokler niso prepregli vse vodne gladine. Ako si n. pr. premogor izsili povišek mezd, ima to seveda podraženo premoga za posledico. S ceno premoga pa se dvignejo cene vsem drugim življenskimi potrebščinam. In premogor je zopet tam, kjer je bil pred kratkim, ali pa še na slabšem, ker se cene vsem drugim potrebščinam ne dvigajo vedno sorazmerno s ceno premoga. Kamen, ki je povzročil kolobarje, je vtonil, delavca-trpina duši draginja, ki jo je sam povzročil! In to se ponavlja vedno in vedno! Strašen circulus vitiosus! Zato bi morala vlada obratiti največjo pozornost na to, da po možnosti zatrti takoj vsako tendenco dvigovanja cen, pa naj gre navidezno za še tako malenkostno stvar. Kajti tudi najmanjši kamen, ki pade v vodo, vzbudi valovanje, in čisto ima tudi neznatna podražitev kakega predmeta za posledico podražitev vseh drugih stvari. Če se podraži vrček plava za eno krono — ej, kako bo to občutil vsakdo, ki ima opraviti bodisi s čevljarjem, bodisi s krojačem ali katerikoli obrtnikom! Ponavljam torej, da je dolžnost poklicanih oblastev, da vsaki poskus neupravičene podražitve kake stvari že v kalli zatro, ne s silo, temveč z dobrohotnim posredovanjem in modrimi ukrepi — s silo pač samo tam, kjer drugače ne gre in kjer je sila umestna. Če kje, velja tu: Principis obsta! —

Stevan Cirković:

Dohod Bolgarske na Egejsko morje.

II.

Po končani svetovni vojni je Bolgarska na mirovni konferenci dne 29. novembra 1919. izgubila vsa Trakijo z Egejskim Primorjem. To je gotovo ena največjih izgub in poleg naložene vojne odškodnine v znesku 2 milijardi in 250 milijonov zlatih frankov ena najboljčnejši kazni, ki so jih zavezniki narekovali Bolgarski.

Z odvzetjem Trakijskega Primorja Bolgarski, je nesporno zadan usodepolen udarec napredku bolgarske delavnosti, industrije, trgovine, poglavito pa bolgarskemu izvozu, ne glede na to, da se imajo v Trakijskem Primorju šele izgraditi moderna pristanišča. Posredno in istočasno velja to tudi za nas, zlasti kar se tiče izvoza gotovih predmetov iz vzhodne Srbije (volna, kož itd.), ki je bil tako preje, kakor sedaj usmerjen preko Bolgarske in trakijskih pristanišč n. pr. Dedeagač v Smirno, Egipt in druge kraje.

Z mednarodno-pravnega stališča je zelo zanimiv in čuden sedanj položaj Trakije in njenega primorja. Mednarodno-pravna akta, s katerimi je izvršeno in sankcionirano odcepljenje Trakije od Bolgarske, sta: Mirovna pogodba v Neuillyju, sklenjena dne 27. novembra 1919., ki je ratificirana od vseh zainteresiranih držav-podpisnic in že zdavna stopila v veljavo, in konvencija k Sevrski mirovni pogodbi (10. avgusta 1920.), ki še ni ratificirana in je zbog tega skoro brez vsake obvezne moči.

Po členu 48. Neuillyske mirovne pogodbe se Bolgarska — to se doslovno povdarja v pogodbi — odpušča na korist glavnih zavezniških in pridruženih držav vseli pravici in pravnih naslovov na trakijsko ozem-

Od katerih Bolgarska doslej ni plačala niti pet par.

Predgovor romanu Božji mrlič.

Spisal Ivan Podraž.

V začetku se je zasvetilo na jugu in zgrmelo je na severu.

Krvav žarek je razsvetil za trenutke naše črne nebe, kajti solnce, ki je svetilo na njem, je bilo brez luči in brez gorkote za našo zemljo, ki smo jo oplojali stoletja z ljubeznijo in s hrepenenjem, s čisto srčno krivjo, ki pa ni mogla roditi zlatih sadov svobode in sreče, ker je krožila okoli temnega in mrzlega solca, ki je dajalo življenje le netopirjem, čukom in hijenam najnižje vrste. Redke, silno redke so bile skozi stoletja kali, ki so obetale življenje v bodočnosti, kajti težko je bilo skriti pred netopirji, čukli in hijenami kleno zrno, se težje pa je bilo prikriti njegovo rast, ki so jo gojili bliskovito kratki žarki od juga, kjer je sijalo večalmanj svetlo in gorko solnce ...

Zasvetilo se je in kakor da bi se bilo preklalo naše črne nebo, tako smo videli na njem za trenutek krvavo razpoko, ki je izginila kakor ognjena kača v vsemirju. Namah je bilo nebo zopet popolnoma črno, le nizko doli nad južnim obzorjem je v silni razdalji medlo odseval krvavojasen trak, podoben lisi izmita globoke rane ...

Takrat je bilo med nami vse polno netopirjev, čukov, hijen in druge volazni, ki se je pasla z našimi vzdihli, z našimi mukami in z našimi nadami, z našimi telesi in z našimi

dušami. Kdor je bil pogledal tisti trenutek na krvavo razpoko na nebu ter se namuznil, je moral pozdraviti hitro svoje drage, ker drugi dan je moral že pozdraviti zveste krvnike starega samosilnika, ki so mu odzdravljali s puško in z bodalom. Kdor pa je bil pogledal na razpoko ter se zamislil, ni imel niti časa, da bi se poslovil od svojih ljubih, kajti njegovo oko je že naslednji trenutek zagledalo pred seboj zamreženo okno in okovana vrata brez kljuka. Če pa je bil kdo tako predrzen, da je usmeril svoj korak proti južnemu žarku in ga pozdravil z besedo, je moral z hlaoslovom v srcu in s kletvijo na jeziku viseti med nehom in zemljo, ako ga ni stari samosilnik pomilostil za tarčo svojih pušk ...

Težki dnevi, polni svinčenega in krvavega gorja, so prišli nad našo domovino.

Dvoglavi črni orel s severa je kljuval našim očedom oči, mesaril telesa naših sinov in sesal kri naših otrok. Naše matere, žene in dekleta so trepetale v strahu pred ognjem in mečem, naši možje in fantje pa so padali na severu in na jugu, na vzhodu in na zahodu kakor goste bilke klasja, ki se ni pričakovalo žetve. Bolnice so bile natrpene bolnikov, ki so preklinjali od Boga do hudiča vse, česar so se spomnili v pošastnih bolečinah.

Nepregledne vrste beguncev so s solzami močile s krvjo prepojene izvožene ceste, ki so jih brez usmiljenja vodile mimo trpečih bratov in sester v tuje pokrajine, kjer ni bilo

zanje dobre besede in še manj dobre-ga dejanja.

Pusta in zapuščena so bila naša polja, prazne in žalostne naše hiše. Še hram božji je sameval, ker so obupavale celo od vekomaj za večno zveličanje določene brunne duše, kajti krivi proroki so pričeli oznanjati vstajenje mesa še pred smrtjo. Zato so se polnile hiše javnega pohujšanja, ki so požirale kakor brezdanji grobovi žrtve greha in podivjane krvi. Naša pokopališča so se širila v neskončnost, nad njimi pa so rjuli zli duhovi in plesali smrtni plesi ...

Med zadnjimi ostanki našega rodu so živeli v krvavem času ljudje, ki so gluhi in slepi za vse gorje, brez srca in brez duše, brez ljubezni in brez vere, služili živalskim nagonom svoje narave in brezvestno pljuvali na naš mučniški narod. Ni jih bilo mnogo, toda bilo jih je zadosti, da so osramotili naše ime in okužili našo domovino z gnusnimi odpadki mrliške gnlobe. Bili so živi mrtveci, ki jih je obsodil sam Bog in jih zavrgel v večno pogubljenje. Niti pokore jim ni dovolil in označil jih je javno s sramotnim žigom, da ne bi mogli na dan narodnega vstajenja in povečanja zamenjati svojih gnilih oblačil ali jih zakrpati z zaplatami iz novega sukna. Bili so pobeljeni grobovi, ki se zde zrnaj leni, znotraj so pa polni mrtvaških kosti in vse nesnage.

V prokletstvu so živeli in prokletstvo so ljubili, zato hodi prokletstvo njih obsojda na dan sodbe in plačila!

Na Raki, v četrtem letu svetovne vojne.

Drobtine iz korespondence Podlimbarskega.

Nič posebnega, nič velikega. Par prigodnic in par vrstic iz zasebnega pisma prijatelju. To je vse, kar imam na razpolago iz korespondence Podlimbarskega. Prigodnice so iz časa njegovega življenja v pokoji, pismo pa iz l. 1903., ko je bival nekaj dni na dopustu pod Limbarsko goro.

Iz teh drobtin se zrcali njegov zdrav humor, ki ga ni mogla ubiti niti vojaščina, niti dolgoletno bivanje v tujini. Humor in ironija sta bila sploh zvesta tovariša Podlimbarskega, ki sta ga »tolajila« tudi v pregnanstvu. Iz njegovega splitskega pozdrava pa veje oster dih narodne zavesti in prepričanja, da bo »vrag pobral« vse tuje, ki so zagospodarili na naši zemlji in na našem morju. Iz pisma je razvidno, da je moral biti Podlimbarski zelo zabaven družabnik. Par izrazov priča, da je bil precej svobodnomiselni, kar je menda itak postulat vojaškega življenja.

Na Anin dan l. 1908. je zjutraj zgodaj poslal gospej Podkrajškovi, ženi »Harambaše«, v letovišče sledeče voščilo:

Voščilo naše je dolgo, pa je poštno in krepko: Daj Bog še mnogo Vam srečnih let, za dobra dela hvaležen svet! Ponoči sladko, mirno spanje, vanj naj Vam vrine zlate sanje; pri mizi daj Vam dober tek, telesa je najboljši lek. Dolenec naš je dober dar. Kozareček doli! Komu je mar? S pečenko naj se zamaši — duhovnik z gledom nas uči.

Bog suše Vašo možno vari, da Vam draginje ne bo mari. In kar so Vam največje želje: naj deca dela Vam veselje! Naposled naj v neba prostore svetnica Ana pripomore! Kar Bog ne da, naj da usoda — brezverstvo zdaj je sveta moda.

»Matuški« Podkrajškovi je poslal še sledeče verzice:

Velecenjena gospa, poslušajte Maselina! To noč se mi je prikazal sam sveti Peter. Govoril umno mi je dobri sveti Peter: »Ti črv pozemelski, ti žrtva slabih jefer, pogled kako lepo ti kaže barometer! Ali čakaš, naj poskoči zate za en meter? Vešle — brz iz mesta vum na goraki veter!«

Se več govoril v lepih verzih je svetnik, kot bil bi v raju mu Prešeren učenik. Ko danes zjutraj smo v posvet glave staknili, bodril sem na izlet: Vsi bodete segnili v Ljubljani. Jutri vsi na noge! Naš sem-peter obeta vreme, isto kaže barometer. Če vam kaj mar je vaših obolelih jefer, na Limbarsko goro z monoj na goraki veter!«

Nasvetu so priklimali. In hitro steče gospa pohlevno v kuhinjo, da potičko speče. Potičko peče, nič ne reče. Meni silne cedijo se, ko gledam te zavite fine. Ker po materiji pregrešni vsi leptma, vzemite milostiva — zlod naj išče rimol — Za nas ljubljanske gladne štiri mesočrce mesa, od vola naj bo, ne od štajarskega pesa. Sprejmite lično naposled pozdrava dva: gospode Lukanove in pa Maselina! Spesjanji v Ljubljani v noči od 21./22. avgusta 1908, ko me je hudo bolet zob.

lje, ki je pripadalo bolgarski monarhiji in ki ni bilo, ker leži onkraj novih bolgarskih meja, kakor so opisane v členih 27.—30. mirovne pogodbe, v tem trenutku pridruženo nikomur. Bolgarija se dalje zavezuje, da bo priznala vse odredbe, ki jih bodo ukrenile glavne zavezniške in pridružene države v teh teritorijih, zlasti pa one glede državljanstva prebivalstva. Glavne zavezniške in pridružene države, tako pravi pogodba, obvezno zagotavljajo svobodno gospodarskega izhoda Bolgarske na Egejsko morje. Podrobni pogoji te garancije se bodo določili kasneje.

Kakor se iz samega besedila mirovne pogodbe razvidi, je Bolgarska odstopila Trakijo in njeno Primorje glavnim zavezniškim in pridruženim državam, ki so s svojo strani garantirale Bolgarski svobodno gospodarski izhod na Egejsko morje. Tu se niti z eno besedo ne omenja Grške, niti se namiguje, da se bo dala Trakija Grkom.

V smislu te določbe Neullyske pogodbe so medzavezniške čete še isti mesec, ko je bila ta pogodba podpisana (v novembru 1919.), zasledile Trakijo v onih mejah, kakor jih je ugotovila pogodba. V Trakiji je bil vzpostavljen mednarodni zavezniški upravni režim pod francoskim generalom Charpyjem. Popolnoma liberalen in ni malo zavojevalec je ta mednarodni zavezniški režim dovoljeval popolno svobodo vsemu tragijskemu prebivalstvu brez razlike vere in narodnosti. To je imelo za posledico, da se je z ozirom na nanovo ustvarjeno stanje sredi tega prebivalstva porodila misel o avtonomiji Trakije pod kontrolo in zaščito predstaviteljev velikih sil, misel, ki v bistvu še sedaj prevladuje v vseh slojih tega prebivalstva.

Mednarodni zavezniški režim v Trakiji je imel zelo kratko življenje. Po nobeni mednarodni določbi in pogodbi, v nasprotju s členom 48. Neullyske mirovne pogodbe, vsačkor pa z nemim dovoljenjem zaveznikov, odnosno veleposlaniške konference je grška vojska v prvi polovici leta 1920. okupirala vso od zavezničkov že zasledeno Trakijo in seveda tudi tragijsko Primorje, da bi s tem grška administracija brže izvršila »delo civilizacije in človečnosti« (l'oeuvre de civilisation et d'humanité), kakor nam hoče to natveziti grški publicist Dem. C. Svolopoulos v svoji knjigi (La Thrace sous l'administration hellénique, Constantinople 1920).

Orki, katerih mržnja proti tragijskim Slovanom in v obče proti južnim Slovanom je stara, so v Trakiji takoj pričeli izvajati sistem Heleniziranja tragijskih Slovanov. Slovanom ne puščajo niti ene cerkve niti ene šole, a poleg tega tudi nečejo slišati ničesar o izhodu Bolgarske na Egejsko morje, na kar ima Bolgarska pravico po členu 48. Neullyske pogodbe ob garanciji glavnih zavezniških in pridruženih držav.

S potovanja l. 1910. je poslal »damskemu omizju, ki prihaja v sredo v ljubljansko kavarno Evropsko«, iz Splita te-le vrstice:

Naredil se je krasen dan, me želja žene v drugo stran. Adijo, z Bogom, lepi Split! Čez morje jadram v novi svet. Človeka tukaj vse mirzi, Slovanu tu pravice ni, kjer Lah polento žere, Madjar pa papriko. Naj vrag oba pobere! — Naprej v Ameriko!

Ali Vam bo kaj žal po meni, veleocene, če me res ne bo več nazaj? Srčno Vas pozdravlja in globoko se Vam klanja s Pegaza vdan poet Masej.

In še nekaj iz pisma, ki ga je poslal iz Krašnje 13. julija 1903 »Harambaše« v ljubljansko deželno bolnišnico:

Dragi pobratime! Nadejam se, da si v svoji boleznili toliko okrevaj, da boš s potrebnostjo čital moji list. Ne bom jadtikal in klical vseh svetnikov na pomoč, ker več nego Ti. Ti pomore Tvoja močna in zdrava natora. Sicer pojdemo v terek v P. in J. k sv. Valentinu, kateremu se pri nas v molitvi vsak dan priporočajo, naj jih varje neznanih boleznili in bolečin in tudi Tebe se gotovo spomnim, pa Ti si pomoreš sam iz sebe ...

Doma sem se že dobro privadil, posebno mi ugaja sedaj, ko je lepo vreme in sem lahko vedno izven hiše. S posteljo je tu še največji križ. Brani se sem spati v »štibelu«, češ tam so bolhe. Pa so me tolažili, rekoč, da bolh zdaj še ni, da so se v jajčkih. Ali ko sem prvo noč spal tam, sem se koj preprčal, da bolhe že niso več v jajčkih. Potem sem

Politične vesti.

— Avstrijska zadnja pot. Pod tem naslovom priobčuje »Prager Tagblatt« članek, v katerem izve: »S potovanjem kancelarja Seipela v Prago, Berlin in Rim pričena se zadnji akt avstrijske drame. Kakšen bo konec, to bo odvisno od rezultata tega diplomatskega koraka ... Dunaj se trese v strahu pred nemiri obupanega prebivalstva, ki ga hranijo z natisnanimi listi, dočim tuji razkošno žive po hotelih in napolnjuje samo za tuje valute dosegljiv luksuz prodajalne notranje mesta. Govorice krožijo, da imata Češkoslovaška in Italija mandat za intervencijo, za slučaj, ako bi avstrijska vlada, s čimer se računa, ne mogla obvladati pobune. Tudi beseda o predstoječi porazdelitvi avstrijskega ozemlja se širi od ust do ust. Ni dvoma da so v Avstriji na potu veliki dogodki, zato je tudi z naše strani na mestu vprašanje, ali je naša vlada pripravljena za vse slučaje? Vedno in vedno jo opozarjamo: Naj ne izgubi iz vida — naše Koroške!

— Katoliški shod v Mariboru se je vršil 20. t. m. na dijaškem vrtu nasproti gimnazije, kjer je bila pridiga in pontifikalna maša. Po maši je govoril dr. Korošec o katoliški cerkvi v naši državi, navajajoč vzgled, ki naj kaže, koliko mora v Jugoslaviji baje trpeti katoliška cerkev. Za njim je govoril urednik Krmčar, ki je agitiral v svojem govoru za katoliško časopisje. Tretji govornik dr. Leskovar je razpravljal o katoličanstvu in javnem življenju in zadnji govornik profesor Vesenjak pa je priporočal vzgojo mladine v katoliškem duhu.

— Nekvalificiran napad policijskega organa na jugoslovenskega novinarja. Bivši urednik zagrebških »Novosti«, sedanjí berlinski dopisnik »Riječ« in praških listov, publicist g. Miho Mirković, rodom iz Istre, je potoval po vseslovenskem zletu s češkimi tovariši v Zagreb, kjer ga je v policijskem uradu nekvalificirano napadel detektiv z revolverjem ter ga udaril s pestjo v prsa. Nato ga je s silo vlek v sosedno sobo, kjer ga je oklofotal. Vse to so videli češki Sokoli, ki so se zgrajali nad neverjetno podviganostjo policijskega organa. Policijsko ravnanje je uveljavilo najstrožje preiskavo. Zagrebško časopisje zahteva eksemplarčno kazeno za to divjaško postopanje z jugoslovenskim novinarjem.

— Francoska vlada proti esperantu. Francoski prometni minister je razposlal na vse univerzitetne rektorje, ravnatelje državnih akademij in gimnazij okoliščino, v kateri prepoveduje vsako širjenje esperanta, ker se zdi, da je esperanto močno orožje za širjenje boljševizma.

— Kamen v češko šolo. Nemci v Štedri na Češkem so zopet enkrat pokazali svojo kulturo in svoje sovraštvo do čeških šol. Te dni so napadli šolsko poslopje s kamenjem. Dva velika kamna sta priletela v šipe, da so se po vsej sobi na drobne kosce razletele. Nemci na Češkem imajo v gospodarskem in šolskem pogledu vse ugodnosti, katerih si sploh morejo želeli, a vendar tako grdo plačujejo Čehom njih pravico ljubezni in naklonjenosti. Kaj bi šele bilo, ako bi Čehi tako prezirali nemške težnje, kakor prezirajo avstrijske oblasti upravičene in v mirovni pogodbi zajamčene pravice uboge slovenske raje v Korotanu?!

Šel spat na osek v seno. Tako so spavali menda stari Slovani, če so bili res kmetovalci in pastirji. A prijetno je. Ležiš in gledaš v temo ter poslušaj življenje pod streho. Na kmetih iz vsake luknje diha natora. Ker je seno še mlado, je tudi zadosti živo: kobilice, večje in keberčki gomazijo po njem. Pride takšna živalica, zleze na glavo, ozira se, namrdne gobček, ker tam nič ni, pa odleze. Od vseh strani sil v nos vonj strešnega prahu, pomčan s senenim vonjem. Visoko gori pod streho — na Petru, pravijo pri nas — preletava ptiček ali netopir. Prvi dve noči sem se na osek korenito prehladil. Od vseh strani skozi špranje in line je vlekló name. Dva dni me je od tega glava bolela. Potem sem si dal nametati dve koplí sena, jedno poleg druge in v sredo sem legel, kakor poje hrvaška pesem: Sunce zadje za dvije planine — lego Marko mez dvije Vlahinje — jedno ljubí, drugo prigriluje itd. In tam v tistem zatíju smrčim vsako noč mirno kakor v dolini Jozafat.

V petek jutraj se popeljem v Ljubljano, od tam poročam na Brezje in na sv. Višarje, če me polk prej ne pokliče nazaj ...

To je par drobtin iz korespondence Podlimbarskega, o katerih literarni vrednosti se ne more govoriti. Priobčeno so le v ilustracijo njegovega značaja kot pisatelja in družabnika.

Morda so za javnost večje vrednosti njegovi dnevniki, ki jih omenja g. Ivan Vrhovnik v svojem spisu. Na vsak način pa bi bila dolžnost naše publicistike, da seznanja ljudstvo z možimi, katerih delovanje za narod in domovino ni bilo prazno besedičenje.

N. St.

Gospodarstvo.

DOLOČITEV URADNIH KURZOV TUJI VALUTE

— Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Kakor uradno objavlja generalna inspekcija ministrstva financ, je posebna komisija določila za čas od 1. do 30. septembra uradne kurze tujih valut in denarju v zlatu. Veljajo tle kurzi: 1 napoleon 320 din., 1 turška lira v zlatu 360 din., 1 angl. funt 373 din., 100 fr. frankov 672 din., 100 švic. fr. 1596 din., 100 ital. lir 384 din., 100 nem. mark 10 din., 100 čsl. kron 220 din., 100 madž. kron 6 din., 100 rom. lejev 69 din., 100 bolg. levov 51 din., 100 avstr. kron 0.16 din., 100 pol. mark 1.30 din.

ZBOROVANJE SLOVENSKIH OBRTNIKOV V CELJU.

V Celju, 20. avgusta.

Ob priliki obrtne razstave so se včeraj in danes tukaj vršila važna posvetovanja slovenskih obrtnikov.

Snoči so se sestali delegati k zaupni konferenci, v kateri se je sklepalo o vprašanju razmerja Zveze slovenskih obrtnikov do političnih strank. Do zdaj se je organizacija omejevala izključno na strokovno stališče. Edino dolenski skupina (Ogrci) se je že zdaj v gospodarskih vprašanjih naslanjala na SKS. Ker šteje ta skupina 13 obrtnih organizacij (dočim šteje cela Slovenija 33), se je enotnosti na ljubo sklenilo pravila za »Zvezo« tem primerno preurediti. Temelj »Zveze« naj ostane nadstrankarski. Politično se sme udeleževati le tedaj, ako to zahtevajo zgolj gospodarski interesi. »Zveza« bodi torej le posredovalka med političnimi in strokovnimi organizacijami. S tem predpogojem se omogoči, če močni dolenski (Ogrci) skupini pristopiti k »Zvezi«, da se tako ustvari enotnost skupnega cilja, odgovarjajočega namenu novo ustanovljene »Zveze«.

To važno konferenco je vodil starosta celjskih obrtnikov g. Rebek ob navzočnosti 14 delegatov. Referent je bil zadržni komisar g. Založnik.

Danes dopoldne se je v Narodnem domu vršil najprej ustanovni občni zbor »Zveze obrtniških društev za Slovenijo«. Zveza se je ustanovila. Izvoljeni so bili: za predsednika g. Bizjak, Celje; za 1. podpredsednika g. E. Franchetti, Ljubljana; za 2. podpredsednika g. Fr. Novak, Maribor. Po ustanovnem občnem zboru se je pod predsedstvom g. Bizjaka vršilo istotam prvo javno zborovanje »Zveze«. Spored: Bolniško zavarovanje, poročila g. Bizjaka; prometne razmere, referent namesto g. Mohoriča g. Franchetti; obrtniška organizacija v bodoče, referent g. Rebek.

Zborovanje se je udeležil tudi g. Drag. Hribar (Ljubljana), ustanovnik obče slov. obrtnih društev, iz katerih se zdaj tu v Celju preosnovala »Zveza obrtnih društev za Slovenijo«. Zborovalce je nadalje pozdravil tudi narodni poslanec Drogenik.

— Veliki živalski sejem v Zagrebu. Iz Zagreba nam javljajo: Včeraj 21. t. m. je bil odprt velik živalski sejem. Osem dni trajajoči živalski sejem. Življenje na sejmščini je bilo zelo živahno. Pojavilo se je veliko število italijanskih trgovcev. Italijani so pokupili zelo mnogo konj. Cene so bile: konji I. vrste 60 do 70.000 K par. II. vrste 35 do 40.000 K. III. vrste 15 do 20.000 K. Klavni konji 8 do 10 K pro kg žive teže. Mnogo je bilo na sejem prignane goveje živine. Cena: volí I. vrste 35 do 42 K kg žive teže, II. vrste 32 do 36 K kg žive teže, III. vrste 22 do 24 K; bikí 40, 46 do 50 K kg žive teže. Mnogo goveje živine je pokupila Italija. Svinj je bilo zelo malo. Cene: I. vrste 88 do 94 K, II. vrste 84 do 87 K. Teleta: tudi telet je bilo zelo malo. Vse so pokupili Italijani.

— Poštni čekovni zavod v Ljubljani objavlja: Na podlagi razpisa finančnega ministrstva z dne 30. junija 1922 je ministrstvo za pošto in brzojav s odlokom z dne 12. avgusta 1922 odredilo, da smejo: 1.) pošte sprejemati vplačila na čekovne položnice inozemskih računolietnikov; 2.) ter čekovni zavodi izvrševati virmane iz domačih čekovnih računov na čekovne račune inozemskih tvrdk le, če je položnice, oziroma nakazila za virman (ček) priloženo predpisano odobrenje odbora pri Narodni banki ali njenih podružnicah. Za prejem tega odobrenja je potrebno predložiti Narodni banki vse one dokumente, ki so potrebni za doseg pravice za nakup deviz.

— Zvižanje carine na mast. Službene Novine so 18. t. m. priobčile naredbo ministrstva financ, s katero se povišuje izvozna carina na 2800 dinarjev za svinjsko in goveje mast po 100 kg.

— Nove objave o izvazu žla. Službene Novine so 18. t. m. priobčile nove naredbe ministrstva financ glede izvaza vseh žitnih vrst, posebno pšenice, rži, ječmena, ovsa in koruza. Nova naredba je stopila takol 18. t. m. v veljavo.

Cene za seno in slamo v Mariboru. Pripeljalo se je 30 vozov sena po 195 do 225 in 15 vozov slame po 137—162.50 D za 100 kg.

Tužna Istra, joči, joči, joči: ko bo solz do vrha polna kupa, bo srce do vrha polno upa, da Ti odrešenja dan napočí! —

Stavka rudarjev Trboveljske premogokopne družbe.

V REVIRJIH VLADA MIR. — STAVKA JE POPOLNA.

V vseh rudnikih trb. prem. družbe, razen v Rajhenburgu in Hudi jami, v katerih stavka zaradi neznatne produkcije nima pomena, počiva vse delo. V Trbovljah samih vlada groben mir. Od nedelje naprej je odšlo iz Trbovelj na tisoče delavcev s svojimi rodbinami k sorodnikom ali v kraje, kjer upajo dobiti delo, da se bodo mogli preživljati. Odhajajo tudi v Nemčijo, Francijo — z bolečino v srcu, da za nje ni kruha v domovini. Tri četrtine rudarjev je že odšlo. Ostali čakajo do sobote, da dohijo plačo za se in tovariše, da potem tudi večina njih zapuste kraj, v katerem so bili rojeni ali so se mu že privadili in v katerem so zadnje čase več pretrpeli, kakor v hudih vojnih letih. Oni, ki so še ostali v Trbovljah, se drže svojih borihih stanovališč, da ne nudiyo niti sence povoda za kakšne neprimetne nastope. Obrt počiva. Ceste so prazne. Iz revirja, kjer je bilo pred kratkim živahno vrvenje, ni slišati glasu. Le tu in tam se snideta rudarja in si povesta misel, ki je misel vseh: V teh razmerah ne živimo več, rajši v kakršnokoli delo, rajši v tujo, rajši v smrt!

Prekrito je ravnila trb. družba s svojimi sužnji! Kdor je dobival hrano v rudniški kuhinji, je bil srečen. Dati je moral za njo sicer ves svoj zaslužek, ter mu ni ostalo denarja ne za obleko in obutev, kaj še za kakšne pribliške. Toda koliko je bilo njih, ki jim je družba prepovedala, dajati hrano v rudniški

kuhinji — ker je imela izračunano, da ji ti njeni delavci niti borme hrane v njeni kuhinji ne morejo plačati.

Rudarske rodbine so imele v konsumu vnaprej 2800 do 4000 K, celo 7000 K dolga. Ob plačilnih dneh je revež prinesel vso svojo plačo v konsum, ter je videl, kako mu njegov dolg vedno narašča. Nad 350.000 K je takega delavskega dolga v rudniškem konsumu! Ko je družba obljubila svojim delavcem na delavnik 20 K poviška, to je okoli 20 odstotkov, je že nekaj dni nato povišala cene v svojem konsumu za 49 odstotkov, ter je tedaj vzela samo v svojem konsumu delavcu dvakrat toliko, kolikor mu je obljubila dati.

Ni se torej čuditi obupu rudarjev, ako so v takih razmerah posegli po skrajnem sredstvu. Nadejamo se, da bo vlada nemudoma vzela stvar v roke ter z energičnim nastopom napravila konec nevdržnemu stanju, kar bo tem ložje, ker so delavci pripravljeni, kar vnovič poudarjamo, takoj končati stavko, čim družba sprejme vladne posredovalne predloge.

Po najnovejših informacijah, bo jutri v sredo sklican shod v Trbovljah, v četrtak pa se že prično pogajanja med družbo in delavskimi zastopniki, v katerih pogajanjih bo imela vlada posredovalno vlogo. Vse kaže na to, da sporazum vzpričo stališča vlade ne bo težak in da bo stavka tekom tega tedna že končana.

Finančna pomoč Avstriji.

USPEHI IN KONFERENCE AVSTRIJSKEGA KANCELARJA V PRAGU

— Praga, 22. avgusta. (Izv.) Včeraj dopoldne so se pričeli razgovori avstrijskega kancelarja dr. Seipela s češkoslovaškim ministrskim predsednikom dr. Benešem glede finančne pomoči Avstriji, da se jo reši pred gospodarsko in finančno katastrofo. Posvetovanjem so prisostvovali od strani avstrijske vlade finančni minister dr. Segur, dr. Marek in poslanik dr. Wildner, dalje od strani češkoslovaške vlade finančni minister dr. Novak, poslanik dr. Girsar in vlad. svet. Krofta.

Kancelar dr. Seipel je podal dr. Benešu obširen ekspozé o gospodarski in finančni situaciji avstrijske republike, opozarjujoč obenem na politične posledice. Med drugim je izjavil v posebnem tonu, stavljajoč nekatera vprašanja:

»Dovoljujem si vprašati: Ali je sploh še mogoče, da se dobe v zdajšnjem trenutku sredstva, ki naj zagotovijo nadaljnji obstoj republike? Naj-li takoj krenemo na druga pota, ki vodijo k temu, da se Avstrija gospodarsko in politično lahko opre na sosedne države, oziroma na eno državno skupino.«

Posvetovanja so bila dolgotrajna. V odmorih so posamni zastopniki Avstrije skušali detajlirano pojasniti zastopnikom češkoslovaške vlade prekrni položaj Avstrije in politični pomen dr. Seiplove akcije. Končno je dr. Beneš izjavil, da podpre prošnjo avstrijske vlade za finančno pomoč na skupščini Lige narodov v Ženevi z vsem svojim vplivom.

— Berlin, 22. avgusta. (Izv.) Prihoda avstrijskega zveznega kancelarja dr. Seipela pričakujejo za danes ob 5. popoldne. Na anhaltskem kolodvoru ga sprejme nemški zvezni kancelar dr. Wirth v spremstvu članov vlade.

— Trst, 22. avgusta. (Izv.) Italijanski zunanji minister Schanzer je takoj po povratku iz Londona odpotoval na letovišče v Bolcan na južnem Tirolskem. Schanzer se tekom prihodnjih dni po poročilu ita-

lijanskih distov sestane v Bolcanu z avstrijskim zveznim kancelarjem dr. Seipлом, s katerim bo razpravljal o finančni pomoči Avstriji. Splošno Italija ne kaže posebne vnemoosti za finančno rešitev Avstrije.

— Praga, 21. avgusta. (Izv.) Danes popoldne je priredil avstrijski zvezni kancelar dr. Seipel obed v avstrijskem poslanstvu. Obeda so se udeležili poleg zastopnikov avstrijske vlade češkoslovaški ministrski predsednik dr. Beneš, poslanika dr. Girsar, dr. Krofta, finančni minister dr. Novak, minister za socialno politiko Haber, man in drugi člani češkoslovaške vlade. Zvečer je ministrski predsednik dr. Beneš avstrijski delegaciji na čast priredil banket, katerega so se udeležili tudi diplomatski zastopniki raznih vlad. Med drugimi poslank dr. Bogumil Vošnjak in italijanski poslanik Bordonaro.

— Praga, 21. avgusta. (Izv.) Po končanih posvetovanjih z ministrskim predsednikom dr. Benešem je kancelar dr. Seipel sprejel novinarje, ki jim je dal v bistvu vse podrobnosti o svojem ekspozéju. Povelil je še enkrat vsa ona zelo važna vprašanja, ki jih je kancelar bil stavil dr. Benešu. Končno je izrazil trdno upanje v uspeh pri Zvezi narodov, ker je spoznal odkritosrčnost dr. Beneševih izjave glede podpore. Mimogrede pa je kancelar omenil, da je Avstrija že enkrat zaprosila Zvezo narodov za finančno pomoč, a tedaj ni uspela. Izjava dr. Beneševa mu je ostavila globok vtis, da Avstrija lahko upa na finančno pomoč, oziroma podporo od strani Zveze narodov.

— Dunaj, 22. avgusta. (Izv.) Današnja »Reichspost« poleg drugih dunajskih listov komentira pogajanja dr. Seipela v Pragi. »Reichspost« skuša prevladno opozoriti na nekatera nesoglasja. Ugotavlja, da si stojita nasproti: a) angleško-italijanski in b) francosko-slovaški blok. Pot dr. Seipela ima za cilj nove orientacije in pride do definitivnih zaključkov šele, ko bo potovanje v Rim in Berlin končano.

VLADNA AKCIJA PROTI DRAGINJI

— Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Za danes dopoldne je sklicana seja ministrskega sveta, da razpravlja o akciji za omejitve naraščajoče druginje. Posebni odbor ministrov je imel včeraj dolgotrajna posvetovanja z zastopniki mlinске industrije. Posvetovanja so bila dopoldne in popoldne. Posvetovanj so se udeležili minister za socialno politiko dr. Žerjav, minister trgovine in industrije Vilović in pomočnik ministra financ dr. Svetoslav Popović kot zastopnik finančnega ministra. Tekom daljše debate je bilo sklenjeno, da se izdele pravilnik o cenah moki in kruhu. Izdele se tudi posebna tabela glede izvoza močnih izdelkov.

SPORAZUM Z ITALIJO.

— Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Pomočnik ministra zunanjih poslov Ljuba Nešić se je včeraj povrnil s Trsta. Takoj je poročal zunanjemu ministru dr. Ninčicu o uspehih svojega bivanja v Trstu.

KRALJEVIČ GJORGJE.

— Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Včeraj ob 10. dopoldne je bil sestanek namestnika ministrskega predsednika Koste Timotijevića, zunanje ministra dr. Ninčiča in prvega kraljevega adjutanta generala Stevana Hadžića. O sestanku se čuva strogo tajnost. V splošno je verjetna kombinacija, da so na sestanku razpravljali o kraljeviču Gjorgju.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 22. avgusta 1922.

— **Ministrski predsednik Pašić** v Mariboru. Iz Maribora poročajo: Preko Grada je bila prvotno razširjena vest, da je ministrski predsednik Pašić odpotoval z Bleda čez Celovec v Mariborske Lazni. Ta vest ni bila resnična in se doslej ni moglo dognati, kako je ta vest nastala. Min. predsednik Pašić se je iz Ljubljane odpeljal v posebnem salonskem vozu na brzovlakom preko Maribora in Grada v Mariborske Lazni. V Maribor je prispel vlak ob 13. Na glavnem kolodvoru se je o prihodu ministrskega predsednika Pašića obveščeno občinstvo zbralo v lepem številu ter je našemu vodilnemu državniku priredilo živahne in priske ovacije. Ministrskega predsednika Pašića so pri prihodu pozdravili vlad. tajnik dr. Poljanec v imenu okrajnega glavarstva, v imenu občine podžupan Fran Roglič, dalje policijski nadsvetnik Kerševan in komisar obmejne policije dr. Radovan Brenčič. Ministrski predsednik je tekmo razgovora z zastopniki mestne občine kazal veliko zanimanje za vse prilike in težnje marihorske občine. Ob 15.45 je ministrski predsednik Pašić med pozdravljanjem občinstva nadaljeval pot v Mariborske Lazni.

— **Razdor med klerikalci** se vedno bolj pogloblje, da se strankino vodstvo na vse načine trudi, da bi vsaj pred javnostjo prikrilo razpoke, ki so se v zadnjem času pojavile v preje močnejši zgradbi klerikalne stranke. Nasprotja so se tako poostрила, da je vodja boljševiške struje, dr. Andrej Gosar, kakor poročajo »Pravda«, že izstopil iz stranke in namerava s svojimi somišljeniki ustanoviti »katoliško socialno stranko«. Za enega glavnih Gosarijevih somišljenikov je vedno veljal urednik pokojnega »Novega Časa«, Kremžar, ko pa je stara konservativna struja ustavila nadaljnjo izhajanje tega lista, je Kremžar na splošno presenečenje ostavil Gosarja ter se pridružil Korošču. Najbolj koleba Gostinčar, katerega sicer vleče na Gosarijevo stran, vendar pa se ne more odločiti, ker ga vežejo na Koroščevo skupino še stare vezi. Kakor v Ljubljani, tako poka tudi v klerikalni organizaciji v Mariboru. Tu je eden najuglednejših klerikalnih pristaev A. Krepek odložil svoj mandat v občinskem svetu in se tudi odpovedal vsem funkcijam v stranki sami. To znači, da se nesoglasja v klerikalni stranki ne samo v Ljubljani, marveč tudi v Mariboru.

— **Nemški »Schulvereine«** in »Südmärka«. Pokrajinska uprava je obvestila šolske oblasti na živahno agitatorično rovarjenje teh dveh nemških društev po avstrijskih obmejnih krajih in sicer tako v kulturnem, kakor v političnem oziru. Zato je naročila predvsem okr. šolskim svetom, odnosno nadzornikom, da posvečajo temu nemškemu propagandnemu delu posebno pažnjo in skrbje za to, da bodo od naše strani nastavljeni po osnovnih šolah ob naši meji proti nemški Avstriji agilitni učitelji, ki bodo zavestno in energično znali parirati nemške nakane za raznarodovanje. Učitelji, ki se izkažejo na tem polju za posebno uspešno delavne, se bodo primerno nagradili.

— **Na čast ministru pošte.** Preteklo soboto so priredili v restavraciji »Zvezdica« prijateljski večer na čast v Ljubljani se mudječemu ministru pošte in brzojavca dr. Žarku Miladinoviču. Večer je potekel nad vse animirano. Vsi udeleženci so bili polni hvale za izborni jed in plačilo ter tečno postrežbo v restavraciji »Zvezdica«. Tudi g. minister se je o prireditvi izrazil v vsakem oziru pohvalno.

— **Odlični gost.** V našo državo je dopel iz Varšave znani slavist dr. Jerzy Pogonowski, ki ostane v Ljubljani več mesecev v svrhu proučevanja naših kulturnih in socialnih razmer.

— **Poroča.** Poročil se je g. inž. Pavel Kravt, profesor na srednji tehnični šoli, z gdnico. Vero Čučkovo v Ljubljani. — Bilo srečno!

— **Učitelji iz Jul. Krajine.** Ki pribeže iz strahu pred vojaško službo pod Italijo v Jugoslavijo, ne smejo dobiti tu po odredbi pokrajinske uprave, nobene službe, marveč se imajo vrniti na svoja službena mesta v Jul. Krajini. Italijani pravijo, da bi otvorili marsikje kako slovensko osnovno šolo, ako bi bilo dovolj slovenskih učiteljev na razpolago.

— **Redukcija uradništva** namerna, kakor namigava neki hrvaški list, izvršiti tudi »Centrala delavske zavarovalnice zoper nezgode« v Zagrebu pri podrejenih iz zavodih z motivacijo, da je povsod nastavljenega preveč stalnega in pomožnega (pogodbena) uradništva. Delo da bi se dalo opraviti z manjšim številom personala, zlasti ako se podaljšajo uradne ure od 6 na 8 ur.

— **Javna železničarska shod!** Zvečer jugoslovenskih železničarjev sklicuje javna železničarska shod za torek dne 22. t. m. ob 19 uri 30 min. v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Železničarji! Vsi na shod! Za člane udružba obvezna! *Dostop imajo samo železničarji!* — Osredni odbor Z. J. Z.

— **Delo našega konzulata na Dunaju.** Dunajski listi pišejo, da posluje jugoslovanski konzulat izmed vseh poslanstev in konzulatov na Dunaju najhitreje in najbolj koncilijantno. Na drugih konzulatih se mora v masah čakati 3 do 14 dni na vizume, dokim se dobi na jugoslov. konzulatu vizum v enem dnevu. To je na vsak način precej laskavo priznanje predstavnikom naše države na Dunaju, kjer nimajo posebnih simpatij do nas.

— **Tragična smrt.** Pri Vrhpolju je vlak povozil 25letnega železniškega uradnika Dijoša iz Osijeka. Nesrečnež je bil tako mrtev. Ni pa izključeno, da je Dijoš izvršil samomor.

— **Smrtina kosa.** Dne 17. t. m. je v Gradcu umrl g. Franjo Krvarič, restavrat na južnem kolodvoru v Zagrebu. Pokojni, ki zapušta ženo Sofijo, je živel preje desetletja kot kavarnar in gostilničar v Ljubljani. Predno se je preselil v Zagreb, je imel v Ljubljani Perlesovo restavracijo, ki jo je precej okusno preuredil. Krvarič je bil v Ljubljani dobro znan in je imel mnogo prijateljev, ki jih bo ta vest o njegovi smrti živo presenetila. Pokojnik je bil vedno zvest somišljenik napredne stranke. Pokopali so ga provizorno v Gradcu, kasneje pa ga prepeljejo v Zagreb. V Mariboru je umrl računski uradnik finančnega ravateljstva g. Fran Mlakar, za kromonoga pa soproga okrajnega višjega živilozdravnika g. Anica Demšar roj. Pleškovič, v Ljubljani pa danes zjutraj g. Lina Verbičeva, soproga prof. Frana Verbiča. — Blag jim spomin!

— **Občinske volitve v Zagorju ob Savi.** V nedeljo 20. t. m. so se vršile občinske volitve v Zagorju ob Savi. Izmed 1030 volilcev se je udeležilo volitev 435. Izid volitev je bil nastopen: JSDS 6 odbornikov, samostojna obrtno-gospodarska lista (napredna) 4 odbornike, NSS 7 odbornikov in SLS 8 odbornikov. Udeležba je bila majhna, ker so se komunisti volitev večinsoma vzdražali. Je nekaj jih je volilo klerikalno. Da so klerikalci dobili toliko glasov, so mnogo krivi narodni socialisti, ki so svojo agitacijo naperili v prvi vrsti proti obrtno-gospodarski stranki, namesto da bi koncentrirali svojo borbo, kar bi bilo naravno, proti klerikalcem.

— **Zrtev prenapolnjenega vlaka.** K tozadevni telefonski vesti iz Maribora nam še poročajo: V nedeljo je bil ves dan živahen promet na progi Maribor - Celje. Mnogo jih je bilo na zaključek razstave, drugi so se udeležili športne tekme Maribor - Celje. Med temi se je nahajal tudi ponesrečen Mlakar. Na vlak Ljubljana-Maribor, ki odhaja iz Celja ob 22.20, je čakalo izredno mnogo ljudi. Ljubljanski vlak je prišel že pola v Celje. Ne da bi se bilo za maso ljudstva priklopil vsaj en vagon, so se ljudje vsili kot divji v že polne vozeve. Nastala je grozovita gneča. Mnogi so morali ves čas stati v nabito polnih vozeh. Ker je v medpostajah več ljudi vstopilo nego izstopilo, so novodošleci morali ostati zunaj na stopnicah. Ljudje v vozovih so se prerivali semtertja iz enega v drug voz. Tako je tudi Mlakar hotel prestopiti iz 3. razreda v 2. razred za svojimi prijatelji. To je bilo v tunelu med Slov. Bistrico in Pragerskem. Nepojasnjeno je, zakaj priče dogodka niso takoj ustavile vlak. Mlakarja so prepeljali še le z zadnjim vlakom v groznih bolečinah v Maribor. Raztrgan in razlomljen na nogah in rokah je bil še toliko pri zavesti, da je povedal svoje ime, a je med transportom do Maribora umrl. Mlakar je novomeški rojak, študiral je Jus, vstopil je v Ljubljani v finančno službo, od tam je bil lani premeščen v Maribor k finančnemu okrajnemu ravateljstvu na oddelku finan. svet. dr. Valjavca, kjer je bil imenovan za asistenta. Zanimivo je, da so kratko pred to nesrečo sprevodnika opozorili, da nikakor ni dopustno, če mora toliko ljudi stati tudi na stopnicah in da bi bila uprava primorana za tak dan preskrbeti več vozov.

— **Iz Sliče na Dolenskem** nam pišejo: Semen Sv. Bernarda je bil slab oblikovan, kajti radi govejske boleznj silavke so prignali na semenj le malo konj. Tudi ljudstva je bilo malo navzočega. Bilo je več kramarjev iz Ljubljane in Novega mesta, a kupčija je bila radi gorostasne draginje le malenkostna. — Kar je bilo navzočega naroda, se je polzabil po krčmah, kjer je dal duška svoji splošni nevolji. — Pri nas imamo tudi sušo, a vendar ne tako hudo, kakor jo imajo v spodnjem Dolenskem okrog Novega mesta. — Vest, da je orožništvo aretiralo tukajšnjega kovača g. A. M., njegovu 21 let staro hčerko, potem njegovo ženo ter očeta, bivajočega v Domžalah na Gorenjskem, je v obče vse presenetila. Na sumu so namreč radi zastrupljenja zeta, ki je vrnili se iz Amerike, poročili to kovačevo hčer, a je kmalu potem umrl — nagle smrti.

— **Kako se na Bledu odira,** te kažejo ti-le podatki, ki jih nam pošilja prijatelj: kilogram mesa 72 K pri mesarjih, liter mleka 16 K pri kmetih, limonada v Toplicah, kjer igra neka nemška dunajska kapela, 20 K, malinovec 20 K, kava 16 K — torej 100% dražje kakor v Ljubljani, vožnja iz Lesc na Bled 40 D! A mi nobenega javnega faktora, ki bi se za to navijanje cen pobiral. Vsek dela cene, kakor so mu sljubi, kam dovede ta nesramnost, ni te-
— **Pač moral vsak drugi letovišar** ogibati Bleda! Pogledite cene v Rogški Slatini — saj je tam vse polno, Bled pa je že na pol prazen — o Velikem Šmaru že! — Po-
— **Velika gasilska vaja** v Šmartnem in Gameljnah. Ljubljanska gasilska župa je imela v nedeljo popoldne pod vodstvom župnih funkcionarjev veliko gasilsko vajo v Šmartnu in v Gameljnah, pri kateri je sodelovalo 15 gasilnih društev z 292 člani-gasilci. Prvi del vaje je imel za supozicijo požar v Šmartnu, kjer ni vode za gašenje. Vodo je bilo napeljati na daljavo 1200 metrov iz Zgornjih Gameljnov v Šmartno. V 32 minutah po danem znamenju je tekla voda skozi 14 brizgalnic na šmarske strehe. Drugi del vaje je imel za supozicijo velik požar v Zgornjih Gameljnah, ki se je bliskovito hitro širil od juga proti severu. V 13 minutah po danem znamenju je bila voda iz 15 brizgalnic po gameljskih strehah. Po vaji se je zbralo gasilstvo pred gameljskim gasilskim domom, kjer je župni načelnik izrekel priznanje in pohvalo za točno, vestno in disciplinirano delovanje.

— **Ali se vračajo stari časi?** Na Štajerskem se vračajo stari avstrijski časi. Pred kratkim so nemurili v Konjicah na zletu se nahajajoče Sokole iz Maribora nahruili z »Windische«. Zdaj so pričeli po mariorskih ulicah razgrajati z »Nieder« in »hinhaus« med den Windische! ter pri tem prepevati »Die Wacht am Rhein«. Ako ne prevzame kmalu trdna jugoslovenska roka naše severno obmejno ozemlje, bo v kratkem zgubljeno vse, kar smo z žrtvami priborili od dobe pretrata. Veliko napako so zagrešili, da sta oba glavna funkcionarja župan in glavar v Mariboru ob istem času na dopustu.

— **Premalo čolnov je pod Tivolijem.** Samo štirje so na razpolago, ki pa so vedno okupirani. Mestna občina naj bi dala napraviti vsaj še dva čolna, da ustreže želji občinstva, ki se že pol leta pričuje nad tem nedostatkom.

— **Tlakovanje ljubljanskih cest.** Pišejo nam: Med ceste, ki so potrebne tlakovanja, spadajo samoposelji umljivo v prvi vrsti tiste, ki trpe vsled tovrstnega prometa. Taka cesta je tudi ta skozi Kopitarjevo ulico. Vsled vožnje z avtomobili in neprestanih težkih tovornih voz je ta cesta, tudi če se posuje, v enem tednu polna prahu ali pa blata ter popolnoma razorana. Naj se torej, prej ko mogoče, tlakuje, ker je za nasipanje preč vržen denar.

— **Cenzura za pošiljke iz Rusije in za Rusijo.** Vse poštno pošiljke, ki jih odpravljajo naše pošte v Rusijo, oziroma prejma-
— **Ljubljanska kreditna banka** v Ljubljani je podarila tudi letos »Društvo vpo-
— **Velik vrom v Kalu pri St. Janžu.** V šolo na Kalu pri St. Janžu na Dolenskem je dne 8. t. m. vlomil drzen mlad vlomilec v stanovanje odsotnih učiteljev Zore Uršič in Pepce Ivančič ter jima odnesel velike množino obleke, perila in sploh vse, kar mu je prišlo pod roko v skupni vrednosti nad 100.000 kron. Vlomilec, ki je najbrž internacionalna cvetka, ker obvladuje več jezikov, je nekt 27- do 30letni možki, ki je potepal tam okrog in izpraševal ljudi, če so učiteljce premožne itd. Tat z vso priljago je izginil brez sledu.

— **Tatvine in vromi.** Pri posestniku Ivanu Ravnikarju iz Dobrave so vlomili neznani zlikovci in mu odnesli raznih stvari in obleke za 17.000 kron. — **Ge. Jožici Beden** je bila na zletnem telovadšču izmaknjena ura z zapeljivostjo v vrednosti 6000 K. — **Sokol Josip Hanfetu** iz Prage je bilo iz žepa ukraden 700 čeških kron in 800 dinarjev. — **Karl Presel** je bila na telovadšču ukradena listina s 1000 češkimi in 4000 jugoslov. kronami. Tatvine sta osumljena dva hrvaška žeparja.

— **Nepoštena poštna nastavljenka.** Na nekem poštnem uradu v Mariboru je oddal neznan gospod dve priporočeni pismi, v katerih pa je bilo tudi več denarja. Pismi sta sicer prišli na naslovljenca, ali brez denarja. Odpošteljatel je skušal tatu izslediti in je v to svrhu oddal zopet dve priporočeni pismi z denarjem. Pred odhodom s pošte pa je pismi zopet dvignil in opazil, da sta bili zopet oropani. Napravil je ovadbo in državno pravdnistvo je aretiralo dotično uradnico v postnem ekspeditu. Po trdovratnem obotavljanju je končno priznala, da je vzela denar iz drugih pisem, zankala pa je, da bi vzela denar iz prve pošiljke. Izročili so jo sodišču.

— **Tatvina cerkvenih prtov.** V stolni cerkvi v Mariboru je neka ženska pobrala vse prte z altarijev. Pri tatvini jo je opazil cerkvenik ter jo izročil policiji. Pri hišni preiskavi v Orožnovi ulici je policija našla celo zalogo nakopičenih ukradenih predmetov. Čedna devica, ki se piše Marija Husak, je odromala v zapor.

Najnovejša poročila.

PROGRAM RAZPRAV SKUPŠČINE ZVEZE NARODOV.

— **Beograd, 22. avgusta. (Izv.)** Minister zunanjih zadev dr. M. Ninčić je včeraj dopoldne posetil namestnika ministrskega predsednika notranjega ministra Kosto Timotijevića. Poročal mu je o zunanje-politični situaciji in o vseh vprašanjih, ki pridejo na skupščini Lige narodov v Zenevi na dnevni red. Zunanji minister je končno namestniku izjavil, da je sedaj dospel v Beograd definitivni program skupščine Lige narodov. Dnevni red skupščine je ta-le:
1. Poročilo komisije za higijeno,
2. Predlogi komisije za zavarovanje industrijskih izdelkov,
3. Poročilo komisije o Vilni,

OBSEŽNO PROTIBOLŠEVIŠKO GIBANJE V RUSIJU.

— **London, 21. avgusta. (Izv.)** »Morning Post« objavlja daljše poročilo svojega dopisnika iz Stockholma o obsežnem protibolševiškem uporu v Rusiji, espobito v vojnem pristanišču Kronstadtu. List med drugim omenja: Pod poveljstvom generala Petrova se je zelo razširil upor proti bolševiškemu režimu v področju Volge. Nižji Novgorod je v rokah upornikov. V vojnem pristanišču Kronstadtu so se uprli mornarji bojne ladje »Sevastopol«. Pomorili so vse oficirje. Mornarji oklopnice »Sevastopol« so nato pričeli bombardirati ostale bojne ladje. Vnela se je prava po-

ČEŠKOSLOVAŠKI MINISTER NARODNE BRAMBE V SARAJEVU.

— **Sarajevo, 22. avgusta. (Izv.)** Češkoslovaški minister za narodno brambo Udržal je včeraj prispel v Sarajevo. Na kolodvoru so ga iskreno sprejeli zastopniki vlade, mestne občine in zastopniki komand mesta.

KONKORDAT Z VATIKANOM.

— **Beograd, 22. avgusta. (Izv.)** Ožji odbor komisije za zaključitev konkordata z Vatikanom pod predsedstvom posl. Ljube Jovanovića je imel včeraj sejo, na kateri je razpravljajl nekatere detajle o konkordatu z Vatikanom. Odbor nadaljuje jutri razpravo o najvažnejših vprašanjih konkordata.

LONDONSKA KONFERENCA IN MALA ANTANTA.

— **Beograd, 22. avgusta. (Izv.)** Vaš dopisnik je že včeraj v glavnih črtah javil program konference male antante v Mariborskih Laznih, odnosno v Pragi. Konferenca pa bo tudi obširno razpravljala o uspehih londonske konference in o stališčih Francije, oziroma Anglije v generalnem vprašanju reparacij. Zunanji minister dr. Ninčić odpotuje ali jutri ali pojutrišnjem v Mariborske Lazni.

— **Beograd, 22. avgusta. (Izv.)** Pred odhodom v Mariborske Lazni danes ob 6. zvečer poda zunanji minister zastopnikom tiska podrobna pojasnila o ciljih in programu konference male antante v Pragi.

NEUTEMELJENE VESTI O KATASTROFALNI SUŠI IN SLABI LETINI.

— **Beograd, 22. avgusta. (Izv.)** Z ozirom na nekatera časopisna poročila o katastrofalni suši in slabi žetvi je podtajnik finančnega ministra dr. P. Povič izjavil novinarjem, da so bile vse te vesti netočne in zelo pretirane. Po podatkih, ki so vladi na razpolago, je letošnja žetev zelo povoljna in ne obstoja nikak nevarnost glede pomankanja živeža. Vlada je ukrenila tudi vse potrebno, da se živila ne izvozijo v previsoki meri.

Turistika in šport.

— **Tennis prostor društva Atena** (preje Zensko telovadno društvo) je otvorjen. One cenjene družbe in gojenke, ki so se svoječasnno priglasile za igranje, naj se zgledajo v sredo 23. t. m. od 5. do pol 8. zvečer na športnem prostoru pod Tivolijem, da se jim po želji oddelijo tudi prigrisi novincev, brez razlike stanu, ki imajo veselje za ta lepi in zdravi sport. Začetniki, ki nimajo lastnih loparjev in žog, jih dobe pri društvu proti malenkostni odškodnini. Preskrbljeno je tudi za brezplačni poduk. Društvo Atena je povečalo prejšnji tenispri prostor in zgradilo poleg njega še enega novega, tako da sta oba prostora primerna za turnir in oddih na svežem, brezprašnem zraku.

— **Sportni miting Mirja.** (Radi pomanjkanja prostora približno samo rezultate prvega zmagovalca.) 60 m: Perpar (Prim. 7.1), 100 m: Perpar (11.4), slov. rekord. Skok v daljavo z zaletom: Vidmajer 5.83 m, Met. dirka: Bašin 29.09, 800 m: Praunsels (Jadr.) 2.19. Kopje: Borštnar (Mir.) 31.75 m, 1800 m: Bončina (Jadr.) Novi slovenski rekord. Švedska štafeta 4 x 100 x 200 x 300 x 400 m. 1. Jadran 2.179, 2. Mirja 2.181. Pri štafeti dosežen nov slov. rekord, ki je samo za par desetink sekund slabši od jugoslovenskega.
— **Nogometni trening SK Mirja** se vrši ob torkih, srediha in petkih od 18. ure naprej.

4. Poročilo mednarodnega udruženja za zaščito dece v Bruslju,
5. Razmejitev med Madžarsko in Avstrijo,
6. Razmejitev med kraljevino SHS in Madžarsko,
7. Mandat v podonavski komisiji,

8. Plebiscit v saarskem ozemlju in finančna pomoč svobodnemu mestu Gdanskemu,

9. Vprašanje narodnostnih manjšin, posebno v Albaniji in na Poljskem, Letonskem in v drugih državah.

Program obsega še nekatera druga manj aktualna vprašanja.

URADNIŠKA PRAGMATIKA V NARODNI SKUPŠČINI.

— **Beograd, 22. avgusta. (Izv.)** Predsednik zakonodaj. odbora Triko-
vič je sklical odborovo sejo za 1. septembra dopoldne. Na dnevnem redu je zakon o službeni pragmatiki državnih nameštencev. Ta zakon bo narodna skupščina obravnavala po skrajšanem postopku v smislu ustavnih določil. Plenum narodne skupščine bo zakon sprejel potom resolucije.

DR. BENEŠ ZA ZMANJŠANJE OBTOČKA BANKOVCEV.

— **Praga, 22. avgusta. (Izv.)** Ministrski predsednik dr. Beneš je imel tekom včerajšnjega dneva daljšo konferenco z zastopniki trgovine, industrije, obrti in finančniki. Tekom posvetovanj je dr. Beneš naglašal nujnost zmanjšanja obtoke češkoslovaških bankovcev, ker le na ta način je mogoče vzpostaviti ravnotežje med produkcijo in konsumom.

Borzna poročila.

— **Zagreb, 22. avgusta. (Izv.)** Zaključek. Devize: Curih 15.75, —, Pariz 6.70, 6.85, London 370, —, 394, —, Berlin 7.50, 8.25, Dunaj 0.975, 1.105, Praga 260, —, 275, —, Trst 375, —, 4, —, Newyork 82.50, —, —, Budimpešta 5, —, 5.25, Valute: dolar 85, —, —, Curih, 22. avgusta. Zagreb 1.45, Berlin 0.4675, Budimpešta 0.34, Dunaj 0.0075, Praga 16.25, Milan 23.75, London 23.50, Pariz 41.87, Newyork 5.245.

— **Curih, 21. avgusta. (Direktno)** Zagreb 1.549, Berlin 0.461, Milan 23.79, Praga 16.301, London 23.509, Newyork 5.2426.

— **Trst, 21. avgusta.** Beograd 24.90, Berlin 1.85, Praga 67.75, London 99, —, Pariz 176.75, Newyork 21.95.

— **Praga, 21. avgusta.** Beograd 37.75, Berlin 2.875, Dunaj 0.04, Milan 147, —, London 145, —, Curih 615, —, Pariz 258, —, Newyork 32.25.

— **Dunaj, 21. avgusta.** Devize: Zagreb 213.35, 213.65, Beograd 853.40, 854.60, Praga 2249, —, 2251, —, Curih 14.499, —, 14.507, Valute: dinarji 849, —, 851, —, češke krome 2244.50, 2247.50, švicarski franki 14.390, —, 14.450, —.

— **Tečaj Dunajske efektne borze** dne 21. avgusta. Julišid 585.000, —, Credit 57.000, —, Sev. železnice 16.000.000, —, Drž. železnice 1.520.500, —, Alpinke 800.000, —, K. J. O. 800.000, —, Krupp 470.000, —, Skoda 1.170.000, —, Trboveljske 400.000, —.

Gospodinja

ali zahtevate pri trgovcu, kjer se strežete, testenine »Pekate«? So najodličnejši in najboljši izdelek te vrste, in zato zahtevajte jih povsod.

Pekate
ČEŠKOSLOVAŠKA

proti protinu, revmi, išiasu. Za goste iz SHS sledete

špecijalne cene

za stanovanje in obiskrbo: Thermia-Palace Kč 80, —, Royal Kč 60, —,

Kurhotel Kč 40, —

Pojasnila daje: L. Schreiber, Zagreb, Akademski trg 1. 6441

Glavni urednik:

RASTO PUSTOSLEMSEK.

Odgovorni urednik:

IVAN PODRŽAL.

Proda se

skoro novo **moško kolo**. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6572

Jščem

majhno sobo, če mogoče v sredini mesta. Ponudbe pod št. V. G. 6562 na upravo Slov. Naroda. 6562

Kontorist

popolnoma zmožen dvojnega oz. ameriškega knjigovodstva ter korespondence ter pozna manufakturno oziroma tekstilno industrijo, se sprejme. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 6548

Kupi se

2 do 4 mesece star **pos. ovčarske pasme ali bernhardina**. Ponudbe z navedbo cene na „Poštni predal“ 75, Ljubljana. 6563

Mesečno sobo

Išče soliden in miren žel. uradnik; eventualno gre kot sostanovalec. Ponudbe pod „Zveznica 6564“ na upravo Slov. Naroda. 6564

Išče se

30.000 do 40.000 K posojila na dobro vpeljano obrt proti dobri garanciji. Obrstujem z 12 od sto. Ponudbe pod „Sigurnost 6566“ na upravo Slov. Naroda. 6566

Pozor!

Gradišča, 25 km oddaljena od Ljubljane, s 23 ha gozda, polja, travnikov itd., kompletno z vsem inventarjem in s celo število **se prodaja** za ceno dva in pol milijona kron. Samo kupci naj pošljijo ponudbe pod št. „Gradišča 6544“ na upravo Slov. Naroda. 6544

Brivski pomočnik

starejši, in **učeno** se takoj sprejmeta. Dopisi pod „Brivec 6558“ na upravo Slov. Naroda. 6558

Sprejme se KONTORISTINJA zmožna popolnoma samostojnega knjigovodstva ter slov. in nemške korespondence. Osiro se samo na prvotno moč. Oferte pod „Samostojno knjigovodstvo 6559“ na upr. Sl. Nar. 6559

Izurnjena manufakturnistinja želi mesta v kaki večji trgovini na deželi. Istotam želi mesta **gospodičarja**, večja strojeplja in stenografije. Ponudbe pod „Marjivost 6557“ na upravo Slov. Naroda. 6557

Prodaj

2 kompletna aparata za oksigensko varjenje in rezanje železa. **Ignacij Pekelj**, Rakovnik pri Mokronogu. 6553

Dve novi spalnici opravi se prodajata. Št. Vid nad Ljubljano št. 4. 6552

Soba

s posebnim vzhodom, meblirana, se odda samo gospodu, kateri bi dal najemninu za eno leto naprej. Ponudbe pod „Eno leto 6551“ na upravo Slov. Nar. 6551

Oplica (majmun) se prodaja. Popolnoma udomačena, mlada, lep exemplar. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 6549

Na stanovanje in hrano se sprejmeta dva mlajša dijaka iz boljše rodbine. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6547

PIO RADOJČ trgovec
ZOFIJA RADOJČ roj. MODIC
POROČENA

Ljubljana, 21. VIII. 1922.

Brez posebnega obvestila.

VIKTOR FABJAN carinski uradnik

MARA MLAKARJEVA učiteljica

POROČENA

Ljubljana 22. VIII. 1922. Kozaršče

Vratarja

za stalno stražo v tovarno išče **Bombardova predilnica in tkalnica Ed. Glazmann & And. Gassner, Trzin**. V postev pride le za zanesljiv oženjen mož brez otrok, zmožen tudi nemškega jezika v govoru. Imeti mora dobra spretnosti. Dobra plača in pristoje stanovanje zagotovljeno. Ponudbe na zgorajšnji naslov. 6558

Nakupovalec poljskih pridelkov izurnjen, prevzame nakupovanje tega blaga po vsej Jugoslaviji. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6545

Jrgovski pomočnik 28 let star, zmožen vseh pisarniških del, sedaj uslužben pri večjem podjetju, želi premeniti mesto. Reflektira se na mesto **poslovođa**, **potnika** ali drugega knjigovodje v večjem podjetju. Ponudbe pod „Ve-ten in pošten 6555“ na upravo Slov. Naroda. 6555

Kompanjon

za leso trgovino s kapitalom 50.000 D se išče. — Pisarne ponudbe pod „Les 6546“ na upravo Slov. Naroda. 6546

Prodajam veleposestvo katero sestoji iz gospodarskega posloja, v katerem so tri obrti: gostilna, mesarja ter trgovina z mešanim blagom. Zraven spadajo tudi njive in travniki, gozd in vinograd. Za natančnejše informacije naj se kupci blagovoljno obrnijo na **R. Dobnik, Celje**. 6582

Kupim

vsako množino **lutanstih vroč** za moko, velikih, rabilnih, celih. Ponudbe z navedbo množine in cene pod „Bačka 6586“ na upravo Slov. Naroda. 6586

Dva usnjena kovčega večji popolnoma nov, manjši malo rabljen, se prodajata. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6378

Sprejme se družabnik ali družabnica za trgovsko podjetje, ki je že dobro vpeljano, v večjem mestu Slovenije. Potrebni kapital K 150.000. Ponudbe pod št. „32-6534“ na upr. Sl. Nar. 6581

Kupim garnituro pripravno za pisarno. — Ponudbe pod „Garnitura 6559“ na upravo Slovenskega Naroda. 6559

Kontorist zmožen vseh pisarniških del ter poraben tudi za skladiščarja, se išče za trgovino z deželniimi pridelki v Ljubljani. Ponudbe z zahtevkom plače pod št. „Vesten 6567“ na upravo Slov. Naroda. 6567

Sprejme se učbenka v **pisarno trgovino** in **manufakturno** se samo na one, ki stanujejo v Ljubljani. 6555

Sprejme se energičen **srečni nakupovalec in prodajalec** lesa, oglja, marjiva in zanesljiva moč z večletno prakso. Pisarne ponudbe z navedbo referenc in zahtevno plačo pod „Trgovsko izobražen 6575“ na upravo Slovenskega Naroda. 6575

Na prodaj

v **Mariboru 2 krasni hiši**, 2 nadst., stanovanje na razpolago, tudi za industrijo. Karol Breznik, Celje, Dolgo polje 1. 6500

Avto pnevmatiko v vseh velikostih nudi **Jugo-Avto, dr. z o. z.** Ljubljana, Poljska c. 3.

Sukno za promenade in športne obleke v bogati izbiri **A. & E. Šabernik** Ljubljana, Mostni trg 10.

Na stanovanje in hrano se sprejme učenka za prihodnje šolsko leto. Naslov pove upr. Sl. Nar. 6529

Iščem stanovanje v novi zgradbi. Plačam dobro. Inženjer z ženo brez otrok. Ponudbe pod „A. H 6405“ na upravo Slov. Naroda. 6405

Kupim do 6 m. starega **pos. čiste volčje pasme**. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 6525

Trstje (Stukature za strope izdelujem z naj modernimi stroji in iz najboljšega materiala ter dobavljam v vsaki množini po najnižji ceni.

Jos. R. Puh, Ljubljana, Gradaška ulica 22 TELEFON ŠT. 513. 5963

Lahok tovorni avto znamke „Peugeot“, 4 cilindre, 28 HP, 4 prestave, železna kolesa, za težo 1 tone v brezhibnem stanju, malo rabljen, se prodaja za K 120.000. — **M. Repas, Celje**. 6408

Iščem 2 **pekovska pomočnika** sicer, nastop takoj. Plača 350 K na teden. Stanovanje in hrana. **Josip Šotin, pekar, Samobor**. 6536

Ugodna prilika! Prodajam **motorno kolo** znamke „Puch“, 4 konjske sile. Ogleda se pri **PETER ŠKAPAR**, Rimska cesta, Ljubljana. 6515

Priporočam svojo dobro urejeno prešalnico za toletno trgatve, nadalje lesene sode, cementne sode s steklom ter betonske olatarne s hermetično zaporo in odprtne cisterne za črno vodo. Prevzemam tudi prenašanje v transportnih sodih kupca po tako povoljnih pogojih. **Ivan N. alig, Vrčac, Belokrvanska ulica 47**.

Uradnik išče popoldansko delo. (Korespondenca v več jezikih, ima tudi sam stroj). Ponudbe pod „Perfektini korespond. 6524“ na upravo Slov. Naroda. 6524

Zobotehnik praktičnik se sprejme za **Ljubljano**. Starejši in z večjo izobrazbo inje prednost. Ponudbe pod „Zob. praktičnik 17-6452“ na upravo Slov. Naroda. 6452

Motorno kolo Puch 6 HP, s prikl. vozom za dve osebi. v popolnoma dobrem stanju, se za 9000 Din. prodaja. Ogleda se lahko pri **J. Florjančiču**, Šelenburgova ulica 6. 6457

Prodaj se cenó: kredenec, lepa za gostilno, dve pisalni mizi. Naslov Mostni trg št. 13, v trgovini, Ljubljana. 6468

Žovarniško poslopje ali večja delavnica (zidana župa) v Ljubljani ali okolici se vzame za daljšo dobo v najem. Ponudbe pod „Žovarniško poslopje 6474“ na upravo Slov. Naroda. 6474

Trgovka v manufakturni in specijalni stroki popolnoma samostojna, se išče. Ponudbe pod „Z. N. 6470“ na upravo Slov. Naroda. 6470

Trgovski sotrudnik spreten prodajalec, se sprejme takoj za manufakturno trg. vno. Ponudbe naj se pošiljajo trdk: **A. & E. Šabernik**, Ljubljana. 6335

Enodružinska vila

pri **Tivolij** se ugodno prodaja. Ponudbe pod „Dražina 6568“ na upravo Slov. Naroda. 6568

Moblovano mesečno sobo za takoj išče gospod. — Ponudbe pod „K. M. 6569“ na upravo Sl. Nar. 6569

Posestiva na prodaj: Krasne grečine, gosp. posestvo od 10-80 oraj, kmetijska posestiva, gostilne-trgovine, hoteli, industrijski objekti, žaga-mlin, hiše, vile, i. t. d. **Karol Breznik, Celje**, Dolgo polje 1. 6499

Knjigovodkinja perfektna korespondentinja v nemškem in slovenskem jeziku, iz boljše rodbine, zmožna vseh pisarniških del, se sprejme takoj pod dobrimi pogoji. Ponudbe pod št. „Zanesljiva moč 6535“ na upr. Sl. Naroda. 6535

Proda se popoln, dobro ohranjen **benolin agregat**, 4 HP, 35 Amp., en popoln predvajalni aparat za kino (Kino-Vorfühungsapparat), 17 klopov po 6 sedežev (Klappstühle) iz bukovega lesa, dva električna ventilatorja, dve elektr. peči, 500 m nikelnaste žice in drugi v kino spadajoči aparati. Pojasnila daie kino „Griha“, Dravograd. 6520

EMIL POLLAK, ravnatelj **mlinske akcijske družbe**, s soprogo in **VIKTOR ROHRMANN**, veletržec, s soprogo nanašajata, da sta se poročila njuna otroka **OSKAR** in **MIRA**.

V mesecu avgustu 1922.

Wien **Ljubljana**

K 100.000 - 300.000! išče že v osnovanju dobrodoče tovarniško podjetje kot posojilo proti dobri garanciji in visokim obrestim. Sprejme se eventualno tudi kompanjon. Ponudbe na upravništvo Sloven. Naroda pod „Plodonošna 6550“.

Slamnikarice

za spodnje in gornje šivanje se sprejmejo ob dobri plači na Nemškem češkem. Ponudbe na **Franc Schmolka, Chomutov (Komotau)**.

Razpis.

Pokrajinska monopolska direkcija v Ljubljani razpisuje za tobačno tovarno v Ljubljani ofertalno dražbo za dobavo 144.000 kom. 13 mm debelih desk

400 „ 26 mm „ „
200 „ 33 mm „ „
200 „ 53 mm „ plohov
300 „ 53 mm „ „ iz mecesnovega lesa

4 m³ plohov 53 mm debeline iz javorjevega lesa
30 m³ tramov 10×12 cm debeline.

Dražba se vrši dne **19. septembra ob 11 uri dop.** v tobačni tovarni v Ljubljani, kamor je vložiti do istega dne kolekovano ponudbo in kavicjo.

Zamenik direktorja: **Ivo Tomc s. r.**

Najzanimivejše

Ljubljanskega velesejma bode brez dooma oddelek št. F 123-124 trgovskega paviljona in razstavišča. Vse najpraktičnejše, najlepše in najboljše, kar je svetovna tehnika in stroki

Šivalnih strojev dosedaj iznašla in preiskusila, razstavi svetovna tordka

Singer-šivalni stroji Bourne & Co. v svojih paviljonih. Na ogled najmodernejšie šivalne stroje bo gonila električna sila

kar prihrani čas in denar
To ni življensko vprašanje samo tvornic marveč velja danes prihranitev časa in denarja posebno za rodbine.

Obisk teh paviljonov Vam bo donesl več koristi ni zabave kot vse senzacionalne kino-predstave!

Za inseratni del odgovoren **Valentin Kopitar**,